

LOMBOK

► **Bewoners van Lombok** verzetten zich tegen de massieve wand die langs het Westplein verrijst.

► Het ontwerp voor deze 'Chinese Muur' strookt niet met het Masterplan Stationsgebied.

► Wethouder Giesberts wil niet helemaal opnieuw beginnen; hij gaat in gesprek met de wijk.

Als het aan Rob van Dijk ligt, komt er geen 'Chinese Muur' aan het Westplein

Rob van Dijk bij de nog lege Kop van Lombok. „Ik kan me voorstellen dat het gebouw van Marlies Rohmer mooi is. Maar niet hier.” FOTO RUUD VOEST

Haast met Kop van Lombok

INGE VAN DEN BLINK
UTRECHT

Dagelijks razen tienduizenden auto's over het Utrechtse Westplein, langs de Kop van Lombok. Stad in, stad uit. Al sinds de jaren '70 worden er plannen gemaakt voor dit troosteloze gebied.

In 1997 besloot de gemeente defi-

nitief, de oude Kop te slopen. Begin vorig jaar gingen een deel van de Kanaalstraat, een deel van de Damstraat en de Kanonstraat tegen de vlakte. Er kwamen hekken rondom het gat, met daaraan werk van kunstenaars uit de wijk.

Volgend jaar begint de nieuwbouw: twee wanden met winkels en 100 appartementen langs het West-

plein, daarachter de nieuwe Ulu-moskee. De gemeente maakt haast. Vanaf 2008 moet ook het Westplein op de schop. Utrecht wil in 2013 de ondertunneling voor het autoverkeer klaar hebben. De gemeente onderzoekt momenteel, in het kader van het Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht een ontwerp voor een langere tunnel, die verder onder de

Graadt van Roggenweg doorgaat. Doel: minder vieze lucht.

Intussen groeit het verzet in de wijk. Tegen de grootschaligheid van de nieuwbouw, tegen de 'Chinese muur' die Lombok in de ogen van bewoners afsluit van de binnenstad. En het Westplein? Dat wordt, als het aan de bewoners ligt, een levendige trekpleister.

Hoe zit het?

Ontwerp Kop van Lombok nog niet goedgekeurd

Het ontwerp van Marlies Rohmer voor de Kop van Lombok (appartementen en winkels) is in juni besproken door de commissie welstand. Die uitte toen haar zorg over de 'ongenaakbare grootschaligheid van het gebouw', die niet zou passen bij de kleinschaligheid van Lombok. Het ontwerp is aangehouden. Pas als de welstand het ontwerp goedkeurt, komt er een bouwvergunning. Het ontwerp van de Ulu-moskee, die meteen achter de Kop komt, is wel goedgekeurd. Voor de bouw van de moskee is echter een artikel-19-procedure nodig, omdat de locatie gewijzigd is. Dus komt er een tervisielegging, waarbij bewoners hun oordeel kunnen geven. Wanneer, is nog niet bekend.

Wethouder

'Dit plan gaat niet van tafel'

Helemaal opnieuw beginnen met de Kop van Lombok? Het ontwerp van Marlies Rohmer weggooien? Dat gaat zeker niet gebeuren, zegt verantwoordelijk wethouder Robert Giesberts (grondzaken). Toch krijgt de stichting Trek Lombok door tot het Spoor wellicht gedeeltelijk haar zin. „Bepalend voor dit gebied is, of je de Kanaalstraat doortrekt tot het spoor. Dat is de gemeente wel van plan.” De Kop van Lombok wordt hoe dan ook een massieve wand met winkels en woningen, zegt Giesberts. Hij moet namelijk geluidwerend zijn. Er komt weliswaar een tunnel voor het autoverkeer onder het Westplein. „Maar voordat die tunnel klaar is, in 2013, wordt de Kop van Lombok al gebouwd. We willen niet dat er in de tussenliggende vijf jaar aan het Westplein huizen staan die niet voldoen aan de milieu-eisen.”

Daarom krijgt de Kop een dubbele, 'dove' gevel. Aan de westkant sowieso noodzaak, zegt Giesberts, want de Vleutenseweg blijft een drukke ontsluitingsweg. Ook hoogbouw is volgens hem onontkoombaar. „Dat is nodig om de bouw betaalbaar te maken.” De financiering van de ondergrondse parkeergarage onder de Kop staat daar los van, zegt Giesberts. Het plan strookt niet met de kleinschaligheid die het Masterplan Stationsgebied voor Lombok aangeeft, erkent de wethouder. „Ik begrijp dat dat voor de buurt uitermate verwarrend is. Maar de aanduidingen XL, X, M en S in het Masterplan zijn slechts indicaties. Ze hebben geen juridische waarde.” Hoe het Westplein, de schakel tussen Lombok en binnenstad, er uit gaat zien, is nog volstrekt onduidelijk, zegt de wethouder. Volgens

het Masterplan komt er bebouwing. Woningen en winkels, verwacht hij. „Want Utrecht zit aan haar tax met kantoren.” Ongeveer een kwart van het Westplein blijft over voor een Lombokplein, iets kleiner dan de Neude. Over de invulling van dat toekomstige plein wil Giesberts graag in gesprek met de wijk. „Ik ben niet uit op een loopgravenoorlog met de bewoners. Dat werkt altijd vertragend. Dit soort plannen heeft draagvlak nodig in de wijk.” Over het ontwerp van de Kop heeft Giesberts als wethouder geen mening, zegt hij. Als bewoner van Utrecht vindt hij het plan van Rohmer 'spannend'. Giesberts praat 7 november met de bewoners van Lombok. „Als alle seinen in de wijk op rood blijven staan, ga ik met het plan terug naar het college.”

Bewoners

'Onze wijk verdient beter'

Rob van Dijk en Anneke Mosselman wonen al zeventien jaar aan het Wolff en Dekenplein. De kinderen, nu 16 en 14, zijn er opgegroeid. Het gezin heeft vanuit de woonkamer een riant uitzicht op de toekomstige Kop van Lombok. Sinds de sloop, anderhalf jaar geleden, is het een rommelige leegte, opgefleurd met tijdelijke kunstwerken.

Precies hier komt de gevreesde 'Chinese Muur', die Lombok scheidt van Westplein en Stationsgebied.

Die muur komt er niet, als Van Dijk zijn zin krijgt. Hij richtte de stichting 'Trek Lombok door tot het Spoor' op. Op de gelijknamige site een citaat van Spinvis dat mag worden opgevat als een advies aan de gemeente: 'Gooi alles weg, neem een besluit, doe als het moet alles opnieuw'. De 'Utrechtse Jordaan' verdient iets anders en beters dan een gladde wand met vijf lagen winkels en appartementen, vindt Van Dijk. Veel bewoners van Lombok zijn het daarmee eens, blijkt uit adhesiebetuigingen op de site (250) en de geluiden op wijkavonden (boos).

De stichting is opgericht naar aanleiding van een informatieavond in juni waarop Marlies Rohmer, de ontwerpster van de nieuwe Kop, aanwezig was voor een toelichting. Van Dijk: „Mijn grootste probleem op die avond was, dat helemaal niet werd uitgelegd hoe dit plan zich verhoudt tot de uitkomst van het referendum over het Stationsgebied.” Utrecht sprak zich toen uit voor visie A. Daarin wordt het gebied rond Vredenburg, CS en Jaarbeurs omschreven als L en XL: grootschalig, stedelijk, hoog. De omringende wijken zijn S: kleinschalig. Van Dijk: „In Lombok zou de bebouwing hooguit drie, vier hoog worden, met accenten van vijf of zes hoog. De gemeente kijkt daar nu al van af met de Dichtershof en Groeneweg-midden.” Dichtershof is een grootschalig, bijna voltooid appartementengebouw met zeven lagen aan de Vleutenseweg, op de Groeneweg komen eveneens woontorens van zeven bouwlagen.

In 1998 stemden bewoners van Lombok in met de keus van Rohmer als architect voor de Kop, op grond van gemoedelijke impressies van het gebied: lage bebouwing, een gezellig Lombokplein op de plaats van het huidige Westplein. Dat is precies wat Lombok wil, zegt Van Dijk: „Een plein voor buurtfeesten, rommelmarkten, een skatebaan. Een visitekaartje voor de wijk.” Geen kwaad woord verder over het ontwerp van Marlies Rohmer: „Ik kan me best voorstellen dat het mooi is. Aan de Graadt van Roggenweg of in Leidsche Rijn. Maar niet hier.” Informatie: www.treklombok-doortothetspoor.nl.